

Dan id-dokument għe magħmul bil-hsieb li jintuża bħala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B**

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 93/109/KE

tas-6 ta' Diċembru 1993 dwar arrangamenti dettaljati sabiex jiġi eżerċitat id-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-elezzjonijiet għal-Parlament Ewropew għaċ-ċittadini ta' l-Unjoni li joqgħodu fi Stat Membru li tiegħu ma jkunux ċittadini

(ĠU L 329, 30.12.1993, p. 34)

Emendata minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Pàġna	Data
► <u>M1</u>	Direttiva tal-Kunsill 2013/1/UE tal-20 ta' Diċembru 2012	L 26	27	26.1.2013

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 93/109/KE

tas-6 ta' Diċembru 1993 dwar arrangamenti dettaljati sabiex jiġi eżerċitat id-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-elezzjonijiet għal-Parlament Ewropew għaċ-ċittadini ta' l-Unjoni li joqgħodu fi Stat Membru li tiegħu ma jkunux ċittadini

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi il-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 8b (2) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾;

Billi t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jirrappreżenta stadju għdid fil-proċess tal-holqien ta' unjoni dejjem eqreb fost il-popli ta' l-Ewropa;

Billi wiehed mid-dmirijiet li għandha huwa li torganizza, b'mod li juri konsistenza u solidarjetà, ir-relazzjonijiet bejn il-popli ta' l-Istati Membri; billi l-ghanijiet fundamentali tagħha jinkludu t-tishih tal-protezzjoni tad-drittijiet u l-interessi taċ-ċittadini ta' l-Istati Membri tagħha permezz ta' l-introduzzjoni ta' ċittadinanza ta' l-Unjoni;

Billi għal dan il-ghan it-Titolu II tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li jemenda t-Trattat li jistabbilixxi il-Komunità Ekonomika Ewropea, bil-hsieb li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, jintroduċi ċittadinanza ta' l-Unjoni għaċ-ċittadini kollha ta' l-Istati Membri u jikkonferixxi fuq dawn iċ-ċittadini numru ta' drittijiet fuq dan is-sies;

Billi d-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fl-Istat Membru tar-residenza, pprovdut fl-Artikolu 8b (2) tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, huwa eżempju fejn ikun qed jiġi applikat il-prinċipju tan-nuqqas ta' diskriminazzjoni bejn iċ-ċittadini u dawk li m'humiex u r-rizultat tad-dritt tal-moviment u r-residenza libera migbura fl-Artikolu 8a ta' dan it-Trattat;

Billi l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE huwa biss dwar il-possibbiltà li jiġi eżerċitat id-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew, minghajr preġudizzju għall-Artikolu 138(3) tat-Trattat KE, li jipprovd i għat-twaqqif ta' proċedura uniformi fl-Istati Membri kollha għal dawn l-elezzjonijiet;

⁽¹⁾ ĠU C 329, tas-6.12.1993.

▼B

Billi essenżjalment ifittex li jabolixxi l-htieġa tan-nazzjonalità li bhalissa teżisti fil-biċċa l-kbira ta' l-Istati Membri sabiex jiġu eżerċitati dawn id-drittijiet;

Billi l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE ma tissupponix konformità tas-sistemi elettorali ta' l-Istati Membri;

Billi, barra minn hekk, sabiex jitqies il-prinċipju tal-proporzjonalità preskritt fil-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 3b tat-Trattat KE, il-kontenut tal-legislazzjoni Komunitarja f'din l-isfera ma jistax jespandi iktar minn dak li huwa mehtieġ sabiex jinkiseb l-ghan ta' l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE;

Billi l-ghan ta' l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE huwa li jassigura li ċ-ċittadini kollha ta' l-Unjoni, sew jekk huma ċittadini ta' Stat Membru fejn joqgħodu jew le, jistghu jeżerċitaw f'dan l-Istat id-dritt tagħhom tal-vot u l-kandidatura fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew bl-istess kondizzjonijiet;

Billi l-kondizzjonijiet li japplikaw għall-persuni li m'humiex ċittadini, inklużi dawk dwar il-perjodu taż-żmien u l-prova tar-residenza, għandhom għaldaqstant ikunu l-istess li japplikaw għaċ-ċittadini ta' l-Istat Membru kkonċernat, fejn jeżistu;

Billi l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE jipprovdi d-dritt għall-vot u għall-kandidatura għall-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fl-Istati Membri tar-residenza, minghajr, madankollu, ma jnehhilhonx id-dritt għall-vot u għall-kandidatura fl-Istat Membru li tiegħu huna ċittadini; billi l-libertà taċ-ċittadini ta' l-Unjoni li jagħzlu f'liema Stat Membru iridu jipparte-ċipaw fl-elezzjonijiet Ewropej għandha tiġi rispettata, filwaqt li tinghata attenzjoni biex jiġi assigurat illi din il-libertà ma tiġix abbuzata minn individwi li jivvotaw jew li johorġu għall-elezzjoni f'iktar minn pajjiż wiehed;

Billi kull deroga mir-regoli ġenerali ta' din id-Direttiva trid tiġi mharsa skond l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE minn problemi speċifiċi għal xi Stat Membru; billi kull deroga trid, min-natura tagħha, tkun suġġetta għar- reviżjoni;

Billi dawn il-problemi speċifiċi jistghu jinholqu fi Stat Membru li fih il-proporzjon taċ-ċittadini ta' l-Unjoni f'età tal-vot, li joqgħodu hemm imma m'humiex ċittadini, ikun' l fuq sewwa mill-medja; billi d-derogi jiġu mharsa fejn dawn iċ-ċittadini jammontaw għal iktar minn 20 % ta' l-elettorat kollu; billi dawn id-derogi iridu jkunu msejsa fuq il-kriterju tal-perjodu taż-żmien tar-residenza;

Billi ċ-ċittadinanza ta' l-Unjoni hija maħsuba sabiex tgħin liċ-ċittadini ta' l-Unjoni jintegraw ruhhom aħjar fil-pajjiż li jilqagħhom u li f'dan il-kuntest, hija skond l-intenzjonijiet ta' l-awturi tat-Trattat li tiġi evitata xi polarizzazzjoni bejn il-listi tal-kandidati nazzjonali u dawk li m'humiex;

Billi dan ir-riskju ta' polarizzazzjoni jirrigwarda b'mod partikolari lil Stat Membru li fih il-proporzjon taċ-ċittadini ta' l-Unjoni li m'humiex ċittadini f'età tal-vot jaqbeż l-20 % tan-numru totali taċ-ċittadini ta' l-Unjoni f'età tal-vot li joqgħodu hemm u għalhekk, huwa importanti li dan l-Istat Membru jista' jippreskrivi, skond l-Artikolu 8b tat-Trattat, dispożizzjonijiet speċifiċi dwar il-kompożizzjoni tal-lista tal-kandidati;

Billi għandu jitqies il-fatt illi f'ċerti Stati Membri r-residenti li huma ċittadini ta' Stati Membri ohra għandhom id-dritt li jivvutaw fl-elezzjonijiet tal-Parlament nazzjonali u konsegwentement ċerti dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva jistghu jithallew barra f'dawn l-Istati Membri,

IL-KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

1. Din id-Direttiva tipprovdi l-arrangamenti dettaljati li bihom iċ-ċittadini ta' l-Unjoni li joqghodu fi Stat Membru li tiegħu m'humiex ċittadini jistgħu jeżerċitaw id-dritt tagħhom għall-vot u għall-Kandidatura fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew.

2. F'din id-Direttiva xejn m'għandu jaffettwa d-dispożizzjonijiet ta' kull Stat Membru dwar id-dritt għall-vot u l-kandidatura taċ-ċittadini tiegħu li joqghodu barra mit-territorju elettorali (tiegħu).

Artikolu 2

Għall-ghanijiet ta' din id-Direttiva;

1. “elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew” tfisser elezzjonijiet b'suf-fragju universali dirett għall-Parlament Ewropew tar-rappreżentati skond l-Att ta' l-20 ta' Settembru 1976 ⁽¹⁾;
2. “territorju elettorali” ifisser it-territorju ta' Stat Membru li fih, skond l-Att imsemmi hawn fuq u, fi hdan din l-istruttura, skond il-liġi elettorali ta' dan l-Istat Membru, l-membri tal-Parlament Ewropew jiġu eletti min-nies ta' dan l-Istat Membru;
3. “Stat Membru tar-residenza” ifisser Stat Membru li fih joqghod iċ-ċittadin ta' l-Unjoni iżda li ma jkunx ċittadin tiegħu;
4. “Stat Membru taċ-ċittadinanza” ifisser Stat Membru li tiegħu ċittadin ta' l-Unjoni huwa ċittadin;
5. “Votant komunitarju” ifisser ċittadin ta' l-Unjoni li għandu dritt jivvota felezzjonijiet għall-Parlament Ewropew fl-Istat Membru li joqghod fih skond din id-Direttiva;
6. “Ċittadin Komunitarju bi dritt li johroġ bhala kandidat” ifisser ċittadin ta' l-Unjoni li għandu d-dritt li johroġ bhala kandidat felezzjonijiet għall-Parlament Ewropew fl-Istat Membru li joqghod fih skond din id-Direttiva;
7. “lista elettorali” tfisser ir-registru uffiċjali tal-votanti kollha li għandhom dritt jivvotaw fil-kostitwenza jew il-lokalità msemmiya, miġbura u aġġornata mill-awtorità kompetenti skond il-liġi elettorali ta' l-Istat Membru tar-residenza, jew ir-registru tal-popolazzjoni, jekk dan jindika l-eligibilità għall-vot;
8. “data tar-riferenza” tfisser il-jum jew il-jiem li fihom iċ-ċittadini ta' l-Unjoni jridu jissodisfaw il-htigijiet għall-votazzjoni jew biex wiehed johroġ bhala kandidat f'dan l-Istat, skond il-liġi ta' l-Istat Membru tar-residenza;
9. “dikjarazzjoni formali” tfisser dikjarazzjoni mill-persuna kkonċernata; ineżattezzi jqieghdu lil din il-persuna friskju ta' pieni skond il-liġi nazzjonali applikabbli.

⁽¹⁾ ĠU L 278, tat-8.10.1976, p. 5.

▼B*Artikolu 3*

Kull persuna li, fid-data tar-riferenza:

- (a) hija ċittadin ta' l-Unjoni skond it-tifsira tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 8(1) tat-Trattat;
- (b) m'hijiex ċittadin ta' l-Istat Membru tar-residenza imma tissodisfa l-istess kondizzjonijiet f'dak li hu dritt għall-vot u biex wiehed jehorġ bħala kandidat kif titlob il-liġi ta' dan l-Istat miċ-ċittadini tiegħu,

għandu jkollha d-dritt li tivvota u li tohroġ bħala kandidat fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew fl-Istat Membru tar-residenza minbarra f'każ li tiġi m'cahda m inn dawn id-drittijiet skond l-Artikoli 6 u 7.

Billi biex jehorġu bħala kandidati ċ-ċittadini ta' l-Istat Membru tar-residenza jridu jkunu ilhom ċittadini għal certu perjodu minimu ta' żmien, iċ-ċittadini ta' l-Unjoni għandhom jitqiesu li jissodisfaw din il-kondizzjoni meta jkun ilhom ċittadini ta' l-Istat Membru għall-istess perjodu ta' żmien.

Artikolu 4

1. Il-votanti tal-Komunità jistgħu jeżerċitaw id-dritt tagħhom għall-vot jew fl-Istat Membru tar-residenza jew fl-Istat Membru li tiegħu huma ċittadini. L-ebda persuna ma tista' tivvota iktar minn darba fl-istess elezzjoni.
2. L-ebda persuna ma tista' tohroġ bħala kandidat f'iktar minn Stat Membru wiehed fl-istess elezzjoni.

Artikolu 5

Jekk, sabiex jivvotaw jew biex jehorġu bħala kandidati, iċ-ċittadini ta' l-Istat Membru tar-residenza jkunu qattgħu certu perjodu minimu taż-żmien bħala residenti fit-territorju elettorali ta' dan l-Istat, il-votanti u ċ-ċittadini tal-Komunità li għandhom dritt li jehorġu bħala kandidati għandhom jitqiesu li ssodisfaw din il-kondizzjoni fejn ikunu għixu għal perjodu ekwivalenti ta' żmien fi Stati Membri oħra. Din id-dispożizzjoni tapplika mingħajr preġudizzju għal xi kondizzjonijiet speċifiċi fuq it-tul tar-residenza f'xi kostitwenza jew lokalità partikolari.

*Artikolu 6***▼M1**

1. Kull ċittadin tal-Unjoni li joqghod fi Stat Membru li tiegħu mhuwiex ċittadin u li, b'deċiżjoni ġudizzjarja individwali jew b'deċiżjoni amministrattiva, sakemm din tal-aħhar tista' tkun soġġetta għal rimedji ġudizzjarji, iċcahhadlu d-dritt għall-kandidatura skont il-liġi tal-Istat Membru ta' residenza jew il-liġi tal-Istat Membru taċ-ċittadinanza tiegħu, m'għandux jithalla jeżerċita dak id-dritt fl-Istat Membru ta' residenza fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew.
2. L-Istat Membru ta' residenza għandu jivverifika jekk iċ-ċittadini tal-Unjoni li wrew ix-xewqa li jeżerċitaw id-dritt tagħhom għall-kandidatura f'dan l-Istat Membru tnehhilhomx dan id-dritt fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza b'deċiżjoni ġudizzjarja individwali jew b'deċiżjoni amministrattiva, sakemm din tal-aħhar tista' tkun soġġetta għal rimedji ġudizzjarji.

▼M1

3. Għall-finijiet tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Istat Membru ta' residenza għandu jinnotifika lill-Istat Membru taċ-ċittadinanza bid-dikjarazzjoni msemmija fl-Artikolu 10(1). Għal dak lil-ghan, l-informazzjoni rilevanti li hija disponibbli mill-Istat Membru taċ-ċittadinanza għandha tiġi mogħtija bi kwalunkwe mod adatt fi żmien hamest ijiem tax-xogħol mir-riċevuta tan-notifika jew, fejn possibbli f'limitu ta' żmien iqsar, jekk jiġi mitlub hekk mill-Istat Membru ta' residenza. Tali informazzjoni tista' tinkludi biss dettalji li huma strettament meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu u tista' tintuża biss għal dak l-iskop.

Jekk l-informazzjoni ma tkunx riċevuta mill-Istat Membru ta' residenza fil-limitu ta' żmien, il-kandidat għandu xorta jiġi ammess.

4. Jekk l-informazzjoni pprovduta tinvalida l-kontenut tad-dikjarazzjoni, l-Istat Membru ta' residenza, irrispettivament minn jekk jirċevix l-informazzjoni fil-limitu taż-żmien jew fi stadju aktar tard, għandu jiehu l-passi xierqa skont il-ligi nazzjonali tiegħu biex ma jhallix lil-persuna kkonċernata toħroġ bħala kandidat jew, fejn dan m'huwiex possibbli, jippreveni din il-persuna jew milli tiġi eletta jew milli teżerċita l-mandat.

5. L-Istati Membri għandhom jaħtru punt ta' kuntatt biex jirċievi u jibgħat l-informazzjoni meħtieġa għall-applikazzjoni tal-paragrafu 3. Huma għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-isem u d-dettalji ta' kuntatt tal-punt ta' kuntatt u kwalunkwe informazzjoni aġġornata jew bidliet li jirrigwardawha. Il-Kummissjoni għandha żżomm lista ta' punti ta' kuntatt u tagħmilha disponibbli għall-Istati Membri.

▼B*Artikolu 7*

1. L-Istat Membru tar-residenza jista' jagħmel sħarriġ fuq iċ-ċittadini ta' l-Unjoni li wrew ix-xewqa li jeżerċitaw id-dritt tagħhom għall-vot f'dan l-Istat Membru jekk dan id-dritt kienx ittehdilhom fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza minhabba xi deċiżjoni individwali tal-ligi ċivili jew tal-ligi kriminali.

2. Għall-ghanijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-Istat Membru tar-residenza jista' jgħarraf lill-Istat Membru taċ-ċittadinanza bid-dikjarazzjoni pprovduta fl-Artikolu 9(2). Għal dan il-ghan, l-Istat Membru taċ-ċittadinanza għandu jgħaddi t-tagħrif meħtieġ li normalment ikollu fil-hin u l-mod xieraq; dan it-tagħrif għandu jinkludi biss id-dettalji li huma strettament meħtieġa sabiex jiġi implimentat dan l-Artikolu u li jistgħu jintużaw biss għal dan il-ghan. Jekk it-tagħrif ipprovdut jinvalida l-kontenut tad-dikjarazzjoni, l-Istat Membru tar-residenza jiehu l-passi xierqa biex iwaqqaf il-persuna kkonċernata milli tivvota.

3. L-Istat Membru taċ-ċittadinanza jista' jgħaddi lill-Istat Membru tar-residenza kull tagħrif meħtieġ biex jiġi implimentat dan l-Artikolu fil-hin u l-mod xieraq.

Artikolu 8

1. Il-votant tal-Komunità jeżerċita d-dritt tiegħu għall-vot fl-Istat Membru tar-residenza jekk juri x-xewqa tiegħu li jagħmel dan.

2. Jekk il-vot huwa obligatorju fl-Istat Membru tar-residenza, il-votanti tal-Komunità li wrew ix-xewqa li jivvotaw huma obbligati li jagħmlu dan.

▼B

IL-KAPITOLU II

L-EŻERĊIZZJU TAD-DRITT GHALL-VOT U D-DRITT LI WIEHED JOHROĠ BHALA KANDIDAT*Artikolu 9*

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-passi mehtieġa biex jagħtu d-dritt lill-votant tal-Komunità li wera x-xewqa li jovvota jew johroġ bħala kandidat billi jpoġġuh fuq il-lista elettorali fiż-żmien li hemm bżonn qabel il-jum tal-votazzjoni.

2. Votant tal-Komunità għandu jippreżenta l-istess dokumenti bhall-votant li huwa ċittadin biex ismu jiddaħħal fil-lista elettorali. Għandu wkoll jippreżenta dikjarazzjoni formali biex jistqarr:

- (a) in-nazzjonalità u l-indirizz tiegħu fit-territorju elettorali ta' l-Istat Membru tar-residenza;
- (b) fejn japplika, il-lokalità jew il-kostitwenza fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza fejn ismu tniżżel l-aħħar fuq lista elettorali, u
- (c) li huwa jeżerċita d-dritt tiegħu għall-vot fl-Istat Membru tar-residenza biss.

3. L-Istat Membru tar-residenza jista' wkoll jitlob votant tal-Komunità li:

- (a) jistqarr fid-dikjarazzjoni tiegħu, skond il-paragrafu 2, li ma ċcaħ-hadlux id-dritt għall-vot fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza;
- (b) jippreżenta dokument validu ta' l-identità, u
- (c) jindika d-data minn kemm ilhu joqgħod f'dan l-Istat Membru jew fi Stat Membru ieħor.

4. Il-votanti tal-Komunità jibqgħu mnizzla fil-lista elettorali bl-istess kondizzjonijiet tal-votanti li huma ċittadini sakemm jitolbu huma li jitnehhew jew sakemm jitnehhelhom id-dritt awtomatikament għax ma jibqgħux jissodisfaw il-hteġijiet għad-dritt għall-vot.

Artikolu 10

1. Ċittadin tal-Komunità għandu jippreżenta l-istess dokumenti mehtieġa bhal kandidat li huwa ċittadin meta jagħti l-applikazzjoni tiegħu biex johroġ bħala kandidat. Għandu wkoll jipproduċi dikjarazzjoni formali li tiddikjara:

▼M1

- (a) iċ-ċittadinanza tiegħu, id-data u l-post tat-twelid u l-aħħar indirizz fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza u l-indirizz tiegħu fit-territorju elettorali tal-Istat Membru ta' residenza;

▼B

- (b) li mhux se johroġ bħala kandidat għall-elezzjoni tal-Parlament Ewropew f'xi Stat Membru ieħor;
- (c) fejn japplika, il-lokalità jew il-kostitwenza fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza fejn ismu tniżżel l-aħħar fuq lista elettorali, u

▼M1

- (d) li huwa ma tnehhilux id-dritt għall-kandidatura fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza b'deċiżjoni gudiżżjarja individwali jew b'deċiżjoni amministrattiva, sakemm din tal-aħhar tista' tkun soġġetta għal rimedji gudiżżjarji.

▼B

3. L-Istat Membru tar-residenza jista' jitlob ukoll liċ-ċittadin tal-Komunità li għandu d-dritt li johroġ bħala kandidat biex jippreżenta dokument validu ta' l-identità. L-Istat Membru tar-residenza jista' jitolbu wkoll biex jindika d-data minn mindu ilhu ċittadin ta' Stat Membru.

Artikolu 11

1. L-Istat Membru tar-residenza għandu jgħarraf lill-persuna kkonċernata bl-azzjoni li ttiehdet fuq l-applikazzjoni tagħha biex titnizzel fil-lista elettoral, jew bid-deċiżjoni fuq l-ammissibbiltà ta' l-applikazzjoni tagħha biex tohroġ bħala kandidat.

2. Jekk persuna tiġi mcaħhda milli titnizzel fil-lista elettorali jew jekk l-applikazzjoni tagħha biex tohroġ bħala kandidat tiġi rrifjutata, il-persuna kkonċernata għandha d-dritt għall-rimedji legali skond ir-regoli tal-liġi li l-Istat Membru tar-residenza jippreskrivi liċ-ċittadini tiegħu li għandhom d-dritt għall-vot u biex johorġu bħala kandidati.

Artikolu 12

L-Istat Membru tar-residenza għandu jgħarraf lill-votanti tal-Komunità u liċ-ċittadini tal-Komunità li għandhom dritt johorġu bħala kandidati bil-kondizzjonijiet u l-arrangamenti dettaljati ta' kif jeżerċitaw id-dritt għall-vot u li johorġu bħala kandidati fl-elezzjonijiet f'dan l-Istat minn qabel u b'mod xieraq.

Artikolu 13

L-Istati Membri għandhom jgħaddu t-tagħrif mehtieg lil xulxin għall-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 4. Għal dan il-ghan, skond il-bazi tad-dikjarazzjoni formali msemmija fl-Artikoli 9 u 10, l-Istat Membru tar-residenza għandu jgħati lill-Istat Membru taċ-ċittadinanza informazzjoni dwar iċ-ċittadini ta' dan l-Istat Membru mnizzla fuq il-listi elettorali jew li hargu bħala kandidati fl-Istat Membru tar-residenza, qabel biżżejjed id-data tal-votazzjoni. Skond il-liġi nazzjonali tiegħu, l-Istat Membru taċ-ċittadinanza għandu jieh u l-passi xierqa biex jassigura li ċ-ċittadini tiegħu ma jivvotawx iktar minn darba jew u ma johorġux bħala kandidati fiktur minn Stat Membru wiehed.

IL-KAPITOLU III

DEROGI U DISPOŻIZZJONIJIET TRANSITORJI*Artikolu 14*

1. Fl-1 ta' Jannar 1993, jekk il-proporzjon taċ-ċittadini ta' l-Unjoni, li għandhom l-età tal-vot, li joqghodu f'xi Stat Membru imma m'humiex ċittadini tiegħu, jaqbez l-20 % tan-numru totali taċ-ċittadini ta' l-Unjoni li joqghodu f'dan l-Istat Membru u li għandhom l-età tal-vot, b'deroga mill-Artikoli 3, 9 u 10, dan l-Istat Membru jista':

▼B

- (a) jirrestringi lil dawk il-votanti tal-Komunità li ilhom joqghodu f'dan l-Istat Membru għal perjodu minimu ta' żmien, li ma jistax jaqbeż il-hames snin, mid-dritt għall-vot;
- (b) jirrestringi lil dawk iċ-ċittadini tal-Komunità li għandhom id-dritt li johorġu bhala kandidati fl-Istat Membru fejn ilhom joqghodu għal perjodu minimu taż-żmien, li ma jistax jaqbeż 1-10 snin, minn dan id-dritt.

Dawn id-dispożizzjonijiet huma minghajr preġudizzju għall-passi xierqa li dan l-Istat Membru jista' jiehu rigward il-kompożizzjoni tal-listi tal-kandidati u li huma mahsuba b'mod partikolari biex ihajru l-integrazzjoni taċ-ċittadini mhux nazzjonali fl-Unjoni.

Madankollu, il-votanti tal-Komunità u iċ-ċittadini tal-Komunità li għandhom id-dritt johorġu bhala kandidati imma li minhabba l-fatt li jkunu marru joqghodu barra mill-Istat Membru taċ-ċittadinanza, jew minhabba t-tul taż-żmien ta' din ir-residenza, ma jkollhomx id-dritt għall-vot jew li johorġu bhala kandidati f'dan l-Istat Membru taċ-ċittadinanza ma għandhomx jiġu soġġetti għall-kondizzjonijiet dwar it-tul taż-żmien tar-residenza msemmija hawn fuq.

2. Fejn, mill-1 ta' Frar 1994, il-liġijiet ta' Stat Membru jippreskrivu li iċ-ċittadini ta' Stat Membru iehor li joqghodu fih ikollhom id-dritt li jivvotaw għall-Parlament nazzjonali ta' dan l-Istat u, għal dan il-ghan, jistghu jitnizzlu fil-lista elettorali ta' dan l-Istat bl-istess kondizzjonijiet eżatti bħal dawk tal-votanti nazzjonali, l-ewwel Stat Membru msemmi, b'deroga minn din id-Direttiva, jista' jonqos milli japplika l-Artikoli 6 sa 13 fejn jidhlu dawn iċ-ċittadini.

3. Sal-31 ta' Diċembru 1997 u minn dik id-data 18-il xahar qabel kull elezzjoni għall-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni għandha tghaddi rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill fejn tikkontrolla li d-deroga mogħtija lill-Istati Membri kkonċernati skond l-Artikolu 8b (2) tat-Trattat KE jkunx għad hemm bżonnha u tipproponi xi aġġustamenti meħtieġa.

L-Istati Membri li jinvokaw id-derogi skond il-paragrafu 1 għandhom jagħtu t-tagħrif ta' sfond kollu meħtieġ lill-Kummissjoni.

Artikolu 15

Għar-raba' elezzjonijiet diretti għall-Parlament Ewropew, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet speċjali li ġejjin:

- (a) iċ-ċittadini ta' l-Unjoni li, fil-15 ta' Frar 1994, diġà għandhom id-dritt li jivvotaw fl-Istat Membru tar-residenza u li isimhom jidher fuq il-lista elettorali fl-Istat Membru tar-residenza m'għandhomx jiġu soġġetti għall-formalitajiet preskritti

fl-Artikolu 9;

- (b) l-Istati Membri fejn il-listi elettorali ikunu diġà ġew finalizzati qabel il-15 ta' Frar 1994 għandhom jieħdu l-passi meħtieġa biex jagħtu l-possibbiltà lill-votanti tal-Komunità li jixtiequ jeżerċitaw id-dritt tagħhom għall-vot f'dawn l-Istati Membri jnizzlu isimhom fil-lista elettorali minn qabel il-jum tal-votazzjoni;

▼B

- (c) l-Istati Membri li ma jimlewx listi elettorali speċifiċi imma jindikaw l-eligġibbiltà għall-vot fir-reġistru tal-popolazzjoni, u fejn il-vot mhux obbligatorju, jistgħu japplikaw ukoll din is-sistema għall-votanti tal-Komunità li jidhru fuq dan ir-reġistru u li, wara li jiġu nfurmati individwalment dwar id-drittijiet tagħhom, ma jkunux urew ix-xewqa li jeżerċitaw id-dritt tagħhom tal-vot fl-Istat Membru taċ-ċittadinanza. Id-dokument li juri l-intenzjoni ta' dawn il-votanti li jivvotaw fl-Istat Membru tar-residenza għandu jintbagħat lill-Istat Membru taċ-ċittadinanza;
- (d) l-Istati Membri fejn il-proċedura interna għan-nomina tal-kandidati għall-partiti u għall-gruppi politiċi hija rregolata bil-liġi jistgħu jipprovdu li dawn il-proċeduri, li, skond din il-liġi, bdew qabel l-1 ta' Frar 1994, u d-deċiżjonijiet mehuda f'dan il-qafas għandhom jibqgħu validi.

IL-KAPITOLU IV

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI*Artikolu 16*

Il-Kummissjoni għandha tagħti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sal-31 ta' Dicembru 1995 dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva għall-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew ta' Gunju 1994. Skond il-bażi ta' dan ir-rapport, il-Kunsill, f'aġir unanimu fuq il-proposta tal-Kummissjoni u wara li jikkonsulta mal-Parlament Ewropew, jista' jadotta dispożizzjonijiet li jemendaw din id-Direttiva.

Artikolu 17

L-Istati Membri għandhom jadottaw il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva mhux iktar tard mill-1 ta' Frar 1994. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni b'dan minnufih.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, dawn għandu jkollhom riferenza għal din id-Direttiva, jew għandhom jiġu b'din ir-riferenza mal-waqt tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi kif tintagħmel din ir-riferenza għandhom jiġu pprovduti mill-Istati Membri.

Artikolu 18

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Artikolu 19

Din id-Direttiva hija ndirizzata lill-Istati Membri.